

elker

Jeugdhulp
& onderwijs

Jaarverslag
2022

Een nieuw jaar, een nieuwe start. Dat gaat op voor iedere jaarwisseling. Voor Elker gold dat we 2022 begonnen met een slot: de reorganisatie is officieel afgerond. Deze regorganisatie heeft ons geleid naar een nieuw Elker. Met een nieuwe organisatie-structuur in ook een zeer snel veranderende maatschappelijke omgeving met veel uitdagingen voor de jeugdzorg en het onderwijs. Daarbij hoort een nieuwe koers, een passende strategie bij de situatie van nu en die van morgen.

We hebben dit jaar met elkaar gewerkt aan het herijken van onze koers. Met alle medewerkers keken we naar onszelf én naar onze buitenwereld. Deze omgeving keek en dacht ook met ons mee in dit proces. Cliënten en stakeholders scherpten ons en leverden zeer waardevolle input voor onze toekomstplannen.

De stakeholdersbijeenkomst in juni waar we onze lokale én landelijke stakeholders voor uitnodigden maakte eens te meer duidelijk hoe belangrijk samenwerking in ons vakgebied is. We kunnen dit niet alleen. We maken met elkaar mogelijk dat gezinnen en kinderen kunnen werken aan een veilige toekomst vol ontwikkelmogelijkheden. Dat Elker een stabiele en betrouwbare samenwerkingspartner is, een partner met ervaring en specialistische deskundigheid, kregen we tijdens ons strategietraject met regelmaat te horen. Dat sterkt ons in de koersontwikkeling, de keuze voor nieuwe kernwaarden én in het doorgaan met wat wij doen: met onze specialistische deskundigheid naast (pleeg)ouders en kinderen staan als zij kampen met complexe hulpvragen. Totdat het niet meer nodig is.

Ondertussen ging ons dagelijks werk door

Want elke dag staat het belang van 'het kind' bij Elker voorop. Dat verdwijnt nooit naar de achtergrond. Met een weg ebende coronapandemie en nieuw ontstane teams in een krappe arbeidsmarkt zorgde dat absoluut voor uitdagingen. Dit stond het 'oogsten' van ontwikkelresultaten echter niet in de weg: de samenwerking met partners in Spoed voor Jeugd is echt een succes, de JeugdzorgPlus staat bol van de transformatieontwikkelingen en de opvang van Alleenstaande

Minderjarige Vluchtelingen (AMV) groeit onder druk van de internationale maatschappelijke situatie.

De ontwikkelingen van onze onderwijstak gaan eveneens hard. We zetten dit jaar stappen in de richting van meer focus op het samen creëren van onderwijs-zorgarrangementen, strategische allianties met de juiste onderwijs- en andere partners én we zetten in op een stevigere interne verbinding.

De transformatie van de JeugdzorgPlus betekent ook praktisch gezien verandering: het huidige pand zal in de toekomst niet meer voor dit doeleinde op deze wijze gebruikt worden. Daarnaast huist Portalis Voorgezet Speciaal Onderwijs op dit moment in een gebouw dat niet goed genoeg past bij de huidige doelgroep.

Een groot deel van ons pand aan de Hoogeweg staat al enige tijd leeg, we hebben de wens om dit pand te verkopen al eerder uitgesproken en zijn hierover met de gemeente in gesprek. Het strategisch huisvestingsplan van Elker stond daarom in 2022 hoog op de agenda. We gaan voor een plan dat ruimte biedt aan onze doelgroep en onze medewerkers en dat past bij de toekomstige maatschappelijke ontwikkelingen.

Niet alleen voor Elker stond 2022 in het teken van een nieuwe start

De gemeenteraadsverkiezingen zorgden voor nieuwe politieke contacten. We ontvingen, veelal nieuw gekozen, raadsleden én wethouders op onze locaties en gingen in gesprek over wat voor onze cliënten en alle jeugdigen belangrijk is: een dekkend zorglandschap voor alle kinderen en gezinnen in de provincie Groningen.

Samen werken aan morgen

Hoe belangrijk wij én met ons een aantal collega-aanbieders dit vinden wordt in 2022 soms ook pijnlijk duidelijk. We kozen ervoor om niet in te schrijven op de aanbesteding uitgeschreven door de gemeente Veendam. Het risico dat de zorg voor kinderen in gevaar komt, is ons inziens groot als gemeenten op deze wijze de inkoop van jeugdhulp fragmenteren. Wij kunnen dan ook niet aan dergelijke aanbestedingsprocedures meedoen, het staat haaks op onze overtuiging. We zijn dan ook blij met de ruimte die alle betrokkenen, cliënten, beleidsmakers en jeugdhulpaanbieders met elkaar hebben aan de ontwikkeltafels van de Regiovisie in Groningen. Daar voeren we stevige gesprekken en gaan we samen voor de best mogelijke oplossingen. Ook met de RIGG, de Regionale Inkooporganisatie Groninger Gemeenten, zijn de contacten constructief en

kijken we samen naar de juiste hulp op de juiste plek op het juiste moment. Met elkaar komen tot het beste voor gezinnen, kinderen en jongeren, dat is het doel. Daar staan en gaan we voor.

We verstevigden in 2022 ook het commitment voor het bovenregionale netwerk Jeugd Expertise Netwerk Noord-Nederland. Het JENN is een netwerk van én voor professionals met ambitie: 'nul kinderen tussen wal en schip'. Door actieve inbreng en deelname onderschrijven wij deze ambitie en werken we mee aan het verstevigen van het netwerk in het noorden van Nederland.

Samenwerking is de sleutel voor succes

Met collega's, opdrachtgevers en netwerkpartners.

Die partners vinden we ook buiten de geijkte netwerken: onze collega's werkten met professionele theatermakers en jongeren aan een indrukwekkende theatervoorstelling en we zaten om tafel bij FC Groningen in de Maatschappij om te bekijken waar we met deze sportieve partij de samenwerking kunnen aangaan.

Het is helder en het gonst door in onze nieuwe koers: we doen dit niet alleen, nooit. En in elk geval altijd met ouders, kinderen en jongeren samen. Voor de juiste hulp. Voor het juiste onderwijs. Met elkaar, voor elk kind. Vandaag en morgen.

Ina Huesken

Bestuurder

Elker Jeugdhulp & onderwijs

De juiste jeugdhulp.
Het juiste onderwijs.
Met elkaar. Voor elk kind.
Vandaag en morgen.

Deze woorden vatten samen waar we als Elker Jeugdhulp & onderwijs voor gaan de komende jaren. Achter elk van deze woorden gaat veel schuil. In 2022 hebben we een grondig strategietraject doorlopen om onze strategische koers te herijken. Dat is nodig in een jeugdzorglandschap dat sterk in verandering is. De nieuwe koers is tot stand gekomen met inbreng en betrokkenheid vanuit de hele organisatie én externen. We hebben de koers concreet in vijf strategische pijlers gegoten:

1. Vergroten van onze effectiviteit en ons bereik door onze expertise te verdiepen en te delen.
2. Vergroten van zelfredzaamheid van kinderen en gezinnen door innovatie van ons aanbod.
3. Domeinoverstijgend werken aan onderliggende oorzaken door krachten te bundelen.
4. Bijdragen aan fundamentele verbetering van de jeugdzorg door maatschappelijke dialoog aan te jagen.
5. Een stevige en vitale organisatie zijn en blijven door verder te bouwen op de basis die er ligt.

Onze professionals, en professionals elders, maken elke dag het verschil voor kinderen, jongeren en gezinnen. Toch, de cijfers liegen er niet om: 1 op de 7 kinderen in Nederland ontvangt jeugdzorg. We zien gezinnen met flinke opvoedproblemen, docenten die het moeilijk hebben deze kinderen bij de les te houden en een maatschappij die worstelt om kinderen zo veilig en thuis als mogelijk op te laten groeien. Daarnaast lopen de personeelstekorten in de jeugdzorg en het onderwijs op en verandert de samenleving steeds sneller en ingrijpender.

We zien de jeugdzorg vastlopen. En dat doet pijn. Als we nu niets doen, komt de toekomst van kinderen in de knel. En daarmee die van de ouders van morgen.

Dát laten we niet gebeuren!

Tijd voor een andere blik

Multifocaal, gericht op het kind én op de maatschappelijke opgave die er voor ons ligt om de jeugdzorg terug in proportie te brengen. Over domeinen, organisaties en clusters heen, op alle niveaus: lokaal, regionaal, bovenregionaal en landelijk. Dit alles vraagt om het versterken van vertrouwen en doortastend bundelen van krachten.

Elker neemt het voortouw

Als ervaren specialist willen we het kind en het gezin minder afhankelijk maken van professionele hulp. Niet te zwaar, niet te licht, vooral effectief. Zodat zij hun toekomst zoveel mogelijk zelf kunnen vormgeven. Daar hoort bij dat wij onze expertise meer gaan verdiepen en vaker gaan delen. In het onderwijs, bij gemeenten en in andere domeinen waar problematiek kan ontstaan. Mét het gezin, verwijzers, basisjeugdhulpverleners, zorgaanbieders en netwerkpartners. Om zo in een eerder stadium te voorkomen dat een hulpvraag uitgroeit tot een veel groter en ingewikkelder probleem.

Er zijn gegarandeerd kansen en nieuwe inzichten – ook technologische – om te benutten. Daar gaan we naar op zoek. Tegelijkertijd blijven we ons aanbod verder ontwikkelen. Van alternatieven voor gesloten jeugdhulp en behandeling voor het hele gezin tot intensievere samenwerking met het onderwijs en hulp bij complexe echtscheidingen.

We doen dit niet alleen

We trekken op met partners uit de jeugdzorg en daarbuiten, zoals de volwassen-ggz, hulpverlening bij armoede, verslavingszorg en ervaringsdeskundigen. Samen maken we ruimte voor de potentie van elk kind, dicht bij 'thuis'. Daarom sporen wij collega's, professionals, gemeenten, kennisinstellingen, politici, scholen, woningcorporaties en de samenleving aan:

laten we aan de slag gaan!
Met elkaar. Voor elk kind.

elker

A young woman with long, wavy blonde hair is smiling warmly at the camera. She is wearing a light-colored, possibly white, button-down shirt. The background is a bright, sunny outdoor scene with a wooden fence and some greenery visible. The overall mood is positive and uplifting.

Elker is

verbindend,

deskundig
en moedig.

Onze kernwaarden

Verbindend

We benutten elkaars krachten binnen en buiten de organisatie. We helpen kinderen, jongeren en hun ouders en omgeving om hun krachten en kansen aan te boren op weg naar een veilige toekomst. Dat doen we samen met hen, onze collega's en andere professionals.

Deskundig

Wie voor hulp of onderwijs bij Elker komt, krijgt dat van de meest deskundige mensen die er zijn. Onze medewerkers ontdekken samen met kinderen, jongeren, hun ouders én ons uitgebreide netwerk wat het beste werkt en zetten dat in op het juiste moment.

Moedig

We doen wat nodig is, ook als dat spannend is. Zelfs als dat betekent dat we soms buiten de gebaande paden moeten stappen.

Inhoud

1.	Jeugdhulp aan huis	14
2.	Specialistisch behandelcentrum (onder de 12 jaar)	18
3.	Meepraten binnen Elker	22
4.	Specialistisch behandelcentrum (12+ met verblijf)	26

5. Specialistisch behandelcentrum (12+ met gesloten verblijf)	30
6. Doen we het goed?	34
7. Orthopedagogisch behandelcentrum	38
8. Viyuna	42
9. Pleegzorg en gezinshuizen	44
10. Portalis	48
11. Bedrijfsvoering en ondersteunende diensten	52
12. Raad van Toezicht	56
13. Voor 2023 en verder	58

1. Jeugdhulp aan huis

0-23 jaar

De ambulante specialisten van Elker zijn er voor kinderen en jongeren van 0 tot 23 jaar en natuurlijk hun (pleeg)ouders en gezinnen. Als wij samen met hen aan de slag gaan, is er vaak veel aan de hand. Complexe problematiek op gebied van opvoeding, sociale belemmering en bijvoorbeeld scheiding. Andere vormen van hulpverlening hebben niet het gewenste resultaat gehad en de situatie loopt vast.

De ontwikkeling van de kinderen loopt vast. Dit kan ernstige gevolgen hebben voor de toekomst van deze kinderen en

gezinnen. Onze specialisten gaan voor het samen doorbreken van die negatieve spiraal. Het doel is kinderen en ouders het weer goed te laten hebben met elkaar thuis. Om zo met vertrouwen en nieuwe inzichten zelf te kunnen zorgen voor een gezonde ontwikkeling van hun kind(eren). We komen bij gezinnen thuis, maar bieden ook behandeling op onze locaties. Goede diagnostiek, samenwerking en bewezen effectieve methodieken liggen aan de basis van ons werk.

In 2022

We zien de laatste jaren de noodzaak van specialistische jeugdhulp toenemen. Ook als het gaat om ambulante hulp: we merken dat er een verschuiving is naar steeds zwaardere problematiek bij kinderen en gezinnen. Daarom werken onze ambulante specialisten systeemgericht én doelgericht. Met elkaar voor een veilige, positieve toekomst. We willen zoveel mogelijk voorkomen dat later zwaardere hulp nodig zal zijn.

De Infant Mental Health (IMH) visie krijgt voet aan de grond binnen onze ambulante aanpak. Deze visie richt zich op de relatie tussen ouder en kind en wat deze

betekent voor de ontwikkeling en het gedrag van het (jonge) kind. Deze IMH “bril” maakt dat we sneller tot de kern van de problematiek komen en dan ook eerder de aanknopingspunten vinden om te starten met de behandeling. Dit jaar behaalden 3 van onze collega’s hun IMH-consulent certificaat.

Een prachtig voorbeeld van interne samenwerking: we werken samen met onze onderwijscollega’s van Portalis in Bedum in onze Schakelvoorziening. Met de methodiek Behandeling en Ondersteuning in Onderwijs/Opvang en Gezin (BOOG) zetten we in op samenwerking tussen ouders, school én Elker. Met elkaar onderzoeken we wat het kind op school en thuis nodig heeft om zich weer goed te ontwikkelen. Zo biedt Elker een onderwijs-zorg-arrangement dat altijd maatwerk is. We zetten in op een goed passend ontwikkelingsperspectief voor ieder kind.

Gezinsbehandeling en dus systeemgericht werken hebben we binnen Elker en zeker bij deze collega’s hoog in het vaandel. Onze werkwijze: specialistisch én praktisch en dichtbij thuis. We werkten in 2022 aan het focussen op en bundelen van de specialistische expertise die we binnen dit cluster kennen: van het Traumateam, Hulp bij Scheiding, MultiDimensional Family Therapy (MDFT) tot Intensieve Psychiatrische Gezinsbehandeling naar Parent Management Training Oregon (PMTO) en onder andere Psychodiagnostiek naar ons team Ambulant & Advies. De bewegingen in onze externe omgeving, gemeentelijke aanbestedingen en ook de arbeidsmarkt, hebben ons een mooie impuls gegeven om juist dát specialistische van onze werkwijze voor het voetlicht te brengen, ook bij onszelf. Deze impuls geeft ons de juiste dynamiek mee voor ontwikkeling in 2023 en verder.

Voor 2023

We verstevigen de basis van de IMH visie door 18 collega's op te leiden om te werken volgens deze visie. Daarnaast zal ook het MDFT behandelprogramma intensiever ingezet worden.

We zien deze therapievorm als belangrijk instrument om te werken met jongeren en hun ouders aan het voorkomen en/of verkorten van bijvoorbeeld het tijdelijk niet thuis wonen. We richten ons met MDFT niet alleen op de jongere zelf, maar ook op het gezin en op de bredere sociale omgeving van de jongere zoals school, werk, vrije tijd en de buurt.

We werken al samen in een flink aantal samenwerkingsverbanden, maar zijn van plan om hier in 2023 meer op in te zetten op cliënt-, collega- én netwerkpartnerniveau. Zo delen we onze expertise in breder verband.

2022 in de kijker

3 x consulenten IMH visie

Rapportcijfers

8,4: jongeren en 8,9 ouders

**Toename vraag
specialistische jeugdhulp**

Je moet er écht voor gaan, want het vraagt wel wat van je. Maar ik ben ontzettend blij en opgelucht dat ik deze keuze heb gemaakt. De stress, de negatieve sfeer en boosheid zijn weg. De positieve aandacht, grenzen stellen en alle andere handvatten die je leert inzetten, het werkt. De PMTO-therapeut biedt je naast behandeling ook hoop. Die heb je wel nodig en nu ook nog steeds. Ik blijf altijd met aandacht met de opvoeding bezig, maar het is weer gezellig en fijn thuis, heerlijk!”

2.

Specialistisch behandelcentrum

Onder de 12 jaar

Het specialistische hulpaanbod voor kinderen onder de 12 jaar én hun (pleeg) ouders van Elker zet in op een toekomst met ruimte voor veilige en passende ontwikkeling voor ieder kind. Dit doen we in ons behandelcentrum op verschillende manieren. We bieden met onze Medisch kinderdagverblijven (MKD) in Haren en Veendam behandeling voor kinderen tussen de 2,5 en 6 jaar op onze locaties. Deze kinderen kampen vaak met ernstige

ontwikkelingsstagnatie op verschillende gebieden: bijvoorbeeld achterstand in taal- of motorische ontwikkeling, maar ook (ernstige) gedragsproblematiek. We werken intensief met (pleeg)ouders samen en bieden hiervoor diverse effectief bewezen therapieën en methodieken, ook aan huis.

De Gezinsdagbehandeling is een behandelaanbod voor gezinnen met kinderen van 4-12 jaar die stevige opvoedproblematiek ervaren. Spanningen thuis, bedreiging van ontwikkeling en/of de veiligheid van de kinderen, het is vijf voor 12. Dit intensieve specialistische traject kan uitkomst bieden. Ook werken we op de Springplank samen met RENN4 aan een mooi onderwijsperspectief voor kinderen tussen de 4 en 7 jaar/ Aansluiting bij het speciaal onderwijs is voor deze kinderen niet mogelijk. Daarom steken we in op het leren reguleren van hun eigen gedrag en bekijken we wat er nodig is van de omgeving van het kind om dit ingewikkelde gedrag te verminderen. Samen met ook de ouders slaan we een brug naar een goed passende onderwijsplek.

Omdat we systeemgericht werken:
ze behandelen niet alleen het kindje,
maar nemen de ouders, school en
omgeving mee. Dat maakt dat het werkt.”

— Collega bij Elker

In 2022

We gaan voor letterlijk dichtbij: het behandelaanbod van onze MKD's komt dichterbij huis. Een tijdspad en een gedegen onderzoek van onze huidige doelgroep en samenwerkingspartners brengt ons dit jaar naar een uitbreidingsplan. Het aantal locaties waar we deze specifieke expertise aanbieden zal de komende jaren groeien. Omdat we graag willen dat kinderen én hun ouders dichtbij hun thuis de hulp krijgen die ze nodig hebben, de reisduur voor kinderen zo stevig kunnen beperken en we snel kunnen schakelen met lokale partners, kiezen we voor deze beweging. Ook hebben we in deze plannen uitgesproken dat we afscheid willen nemen van de term Medisch Kinderdagverblijf en gaan voor een naam die past bij onze expertise, het behandel-aanbod en bij de gezinnen en kinderen voor wie en met wie we werken.

De start van de Gezinsdagbehandeling in 2021 vroeg dit jaar om een concretisering: we zijn gestart in de coronatijd en merkten daar toch wel de naweeën van. Het aantal aanmeldingen blijft achter bij de verwachtingen, hoewel we de hulpvraag zeker signaleren. De eerste ervaringen van gezinnen zijn positief, dat sterkt ons in het voortzetten van dit intensieve behandeltraject van 6 weken voor het hele gezin. Het sluit aan bij onze specialistische rol, systeemgerichte aanpak en overtuiging als het gaat om tijdig de juiste hulp te bieden om erger te voorkomen.

De samenwerking met collega's van de ambulante teams zien we bijvoorbeeld in het aanbieden van PMTO (Parent Management Training Oregon) in onze Gezinsdagbehandeling. En ook de Infant Mental Health visie die de gedragswetenschappers actief intern weten te bestendigen. We zien de 'clusteroverstijgende' acties vruchten afwerpen.

Voor 2023

Het aanbod van Gezinsdagbehandeling zal het komende jaar steviger onder de aandacht gebracht worden bij onze verwijzers. Met elkaar zullen we het eerste jaar goed evalueren en als het nodig is, aanpassingen doorvoeren. We zetten in op samenwerking met onze collega's die gespecialiseerd zijn in PMTO, Parent Management Training Oregon. Om zo een nog completer groepsaanbod te realiseren.

We leggen de effectladder 'langs' ons aanbod in de MKD's. De effectladder is een instrument dat speciaal ontwikkeld is om de effectiviteit van jeugdhulpinterventies in te delen op effectiviteit.

Dat biedt ons inzicht in welk ontwikkelstadium we met onze interventies zitten.

De eerste locatie uit ons uitbreidingsplan MKD moet in 2023 geopend worden. Welke plek of regio? Deze keuze maken we in 2023 op basis van de in ons plan geformuleerde criteria en afspraken met onze samenwerkingspartners. Een meer regionaal dekkend aanbod, daarvoor zetten we in 2023 de eerste stap.

2022 in de kijker

207 kinderen
MKD

6 weken
Duur gezinsdagbehandeling

Springplank: 4 – 7 jaar

3. Meepraten binnen Elker

A photograph of a man with glasses, seen from the side, looking out a window. The window has white frames and curtains. Green foliage is visible outside. The man is wearing a dark, patterned shirt.

dit n
alleen.

We doen

niet

We hechten belang aan een goed georganiseerde medezeggenschap. Naast de wettelijk verplichte taken en rollen van medezeggenschapsorganen, is hun adviesrol voor ons zeer belangrijk. We vragen hen regelmatig om mee te denken bij belangrijke veranderingen in de organisatie bijvoorbeeld. Zoals tijdens het proces van de herijking van onze strategie.

De medezeggenschap is belegd bij:

- **Ondernemingsraad**
OR voor medewerkers
- **Pleegouderraad**
POR voor pleegouders
- **Leerlingen- en jongerenraad**
LR/JR voor jongeren die verblijven in de JeugdzorgPlus (JZ+) en hier onderwijs volgen
- **Medezeggenschapsraad**
MR voor ouders van leerlingen van Portalis

OR: Ondernemingsraad

Dit jaar was ook voor de ondernemingsraad het eerste volledige jaar na de afronding van de reorganisatie. In 2022 heeft Elker een strategische koers ontwikkeld. In deze koers is het woord 'samen' essentieel. Samen werd ook het kernwoord van de OR in 2022. Samen met elkaar, samen met de achterban en samen met de Raad van Bestuur. We investeerden in deze onderlinge samenwerking, hebben een succesvolle trainingsdag gehad met de bestuurder en we hebben bekeken hoe we nog beter onze achterban kunnen bereiken en betrekken.

Naast aandacht voor deze belangrijke processen, passeerden veel onderwerpen de revue. Een greep uit 2022:

- Strategische groei opvang & begeleiding amv's
- Wijziging van de stichtingenstructuur
- Beleid zwangere medewerkers
- Regeling thuiswerken en reiskosten
- Slaapdiensten JeugdzorgPlus
- Behandelen en bespreken van begroting, jaarverslag, managementletter
- Meedraaien met en bijdragen aan het strategietraject

Er waren dit jaar onder andere ook verkiezingen, een nieuw OR-reglement, een nieuwe OR-begroting en natuurlijk ook een aantal achterbanbijeenkomsten.

POR: Pleegouderraad

De POR heeft in 2022 gebruik gemaakt van haar adviesrecht in een aantal zaken die bij Elker aan de orde waren, zoals de herziening van de stichtingsstructuur en de nieuwe strategische koers. Ook sprak de POR mee over de inhoud van het Tevredenheidsonderzoek (C-toets) onder pleegjongeren (12+), de leden leverden input voor de nieuwsbrieven voor pleegouders en dachten mee over de op te zetten cliëntenraad voor Elker. De bijeenkomsten van de Vereniging LOPOR (Landelijk Overleg Pleegouderraden) en de overleggen van POR-Noord staan standaard op de jaaragenda van de Pleegouderraad.

MR: Medezeggenschapsraad Portalis

In 2022 kreeg voor Portalis een nieuwe directeur. Bij deze start hoort een goede (agenda)planning. De agenda van de MR is nu beter afgestemd op de werkprocessen van de hele organisatie. De voorgenomen onderwijsontwikkelingen zijn voorzien van advisering en/of instemming, bijvoorbeeld de herstelopdrachten van de onderwijsinspectie en de formaties van onze onderwijslocaties. Ook huisvesting en de strategische koers van Elker stonden afgelopen jaar prominent op de agenda. De MR vergadert met de directeur, maar ook de Raad van Bestuur en de Raad van Toezicht sluiten regelmatig aan. Op deze manier ontstaat er ook beter verbinding met 'de rest' van Elker: Portalis als integraal onderdeel van de organisatie. Punt van aandacht is de inspraak van ouders tijdens de vergadering. Deze plaatsen zijn al langer vacant. Een voornemen voor 2023 om deze ouderplaatsen in te vullen.

Leerlingen- en jongerenraad

Ook dit jaar was er regelmatig een wisseling in de bezetting van de leerlingen- en jongerenraad. Dat is een gevolg van de aard van onze organisatie. Er is steeds veel animo onder de jongeren en dat is een goed gegeven. De bestuurder was dit jaar ook weer regelmatig bij de bijeenkomsten aanwezig om te luisteren en om de jongeren bij te praten. En dit is belangrijk want zo blijven ook zij goed op de hoogte van de veranderingen binnen JeugdzorgPlus.

Zo bespraken we het 'rustuur' en hadden we het over het niet meer gebruiken van de afzondering. Jongeren konden meedenken en brachten ideeën in over vrije tijd, activiteiten, vakanties, hoe gaan we met vrijheden om en hoe gaan we om met groepsafspraken. De verandering van de nieuwe aan te leggen tuin en sporthal zijn onderwerp van gesprek geweest. De jongeren zijn enthousiast over deze ontwikkelingen. We merken nog steeds dat deze inspraak en gesprekken fijn voor hen zijn, maar ook dat het goed voor ons is om hun kijk op zaken mee te krijgen. Want we kunnen niet altijd alles veranderen: er was wisseling in de docenten die voor de klas stonden. Dat gebeurt, mensen krijgen een andere baan en we krijgen dan nieuwe collega's. Het wennen aan die nieuwe gezichten, vonden jongeren lastig. Dat kunnen we niet veranderen, maar het er met elkaar over hebben, scheelt al wel.

4.

Specialistisch behandelcentrum

12+ met verblijf

Soms zijn voor jongeren en hun (pleeg) ouders de problemen thuis zo groot en is zoveel spanning thuis, dat het samen leven even niet meer gaat. Dan biedt een plek in een van onze behandelgroepen rust. Jongeren die op de behandelgroep verblijven krijgen intensieve individuele behandeling en ondersteuning. Er komt ruimte bij de jongere en de ouders en/of de nabije omgeving om met elkaar te bekijken wat een volgende stap voor de toekomst kan zijn. Als er sprake is van een acute crisissituatie, dan is er onze orthopedagogische crisisgroep die uitkomst biedt: een veilige plek.

We bieden niet alleen verblijf en behandeling aan jongeren, we kijken met een specialistische systeemgerichte blik naar het hele gezin: onze collega's uit de systeempool bieden systeembehandeling aan gezinnen van wie een kind tijdelijk bij Elker verblijft. De driehoek die zo ontstaat is kenmerkend voor onze aanpak: jongere – ouders – groep. Het doel is altijd: terug naar huis of bijvoorbeeld het pleeggezin of gezinshuis.

In 2022

Het is het mooiste werk van de wereld, maar ook pittig: jeugdzorgwerker zijn op een residentiële groep. We merken de krapte op de arbeidsmarkt in 2022 absoluut. Net als in 2021 blijft het invullen van de crisisgroep waar de bezetting fluctueert met het karakter van kort verblijf, een uitdaging. Dat vraagt wat van onze collega's die daar werkzaam zijn. Het speerpunt van 2021 bleef dus ook in 2022 staan. Samen met onze collega's van PO&O en Communicatie sloegen we handen ineen. Onze teams hebben behoefte aan stabiele teams met voldoende collega's. We spraken met medewerkers over wat voor hen het werken bij Elker aantrekkelijk maakt. Wat maakt dat zij juist bij ons hun professionele thuis vinden? Het antwoord: ruimte. Ruimte voor talent en ontwikkeling. Voor de jongeren en gezinnen én voor henzelf. Een van de tastbare resultaten in de veranderende werving van collega's zijn korte video's waarin collega's hierover vertellen.

We werkten daarnaast met elkaar aan een visie voor de komende jaren die ons richting een behandelcentrum 12+ brengt waar we ons behandel aanbod en de expertise van onze mensen kunnen inzetten én door ontwikkelen. Een stip op de horizon die nu scherp staat. Een mooie prestatie om dit, naast het altijd doorgaande dagelijks werk met de jongeren en gezinnen, met elkaar gedaan te hebben.

Voor 2023

De visie ontwikkeld in 2022 vraagt om concrete uitwerking. We zullen vast de eerste stappen met elkaar gaan zetten. We werken aan een orthopedagogisch leefklimaat. Dit geven we vorm door het inzetten van cognitieve gedragstherapeutisch én traumasensitief werken. Ook de methode Geweldloosverzet draagt hieraan bij. Om met elkaar onze visie te verwezenlijken kunnen soms aanpassingen nodig zijn in je manier van werken. Dat is spannend, maar ook iets waarvan we weten dat het bij onze professionals in goede handen is en waarvoor we de juiste methodieken inzetten. De constante aandacht voor een prettig werkklimaat, motiverende werksfeer en professionele uitdaging blijft de komende tijd nodig én hoog op de agenda.

2022 in de kijker

Driehoek

jongere – ouders – behandelgroep

Orthopedagogische crisisgroep

direct een veilige plek

Stip op horizon

visie behandelcentrum 12+

Ze nemen de tijd voor je. Ze lieten je ook denken aan de leuke dingen in plaats van alleen maar focussen op de negatieve dingen.

— Jongere

Dichtbij Thuis

5.

Specialistisch behandelcentrum

12+ met gesloten verblijf

Sommige jongeren hebben moeite zich staande te houden; in hun gezin, op school of in hun sociale omgeving. Door alles wat zij hebben meegemaakt in hun leven en andere factoren, kan hun eigen veiligheid en soms ook die van anderen in het geding zijn. Het is voor deze jongeren vaak lastig om zichzelf voor hulpverlening en behandeling te motiveren. Elker biedt deze jongeren (12-18 jaar) voor een korte periode intensieve behandeling en begeleiding op een veilige en gestructureerde plek. Dit noemen we JeugdzorgPlus.

Het besloten en gesloten karakter van deze locatie biedt ons de mogelijkheid veiligheid voor de jongeren en hun omgeving te bieden. We doen dit zolang als dat nodig is en liefst zo kort als mogelijk. We werken met ons team én de jongeren aan zoveel mogelijk verantwoordelijkheid bij de jongeren zelf. Dit doen we in kleine groepen van maximaal 4 jongeren in een huiselijke setting. Deze nabijheid is uniek en biedt veel individuele zorgmogelijkheden. Ook hier is het orthopedagogisch leefklimaat van groot belang. Onze professionals in de JeugdzorgPlus werken traumasensitief en cognitief gedragstherapeutisch aan het leefklimaat. Hierbij is ook voor hen de methode Geweldloos Verzet belangrijk als het gaat om relationele beveiliging van deze vaak kwetsbare jongeren.

Sinds 2021 bestaat een bijzondere kleinschalige voorziening binnen Elker: de Kleinschalige Voorziening Justitiële Jeugd (KVJJ). Dit is een laagbeveiligde justitiële voorziening, waar preventief gehechte jongeren, jongeren met een jeugddetentie en jongeren met een PIJ-maatregel (in de eindfase) geplaatst kunnen worden door justitie. Er zijn in Nederland 5 van deze KVJJ's.

In 2022

Eind januari bereikt ook ons de landelijke campagne van Het Vergeten Kind met stevige en soms voor ons als jeugdhulporganisatie ongenueanceerde oneliners. Het raakt onze mensen, maar zet ook aan tot gesprek. Het biedt kansen: we zijn bezig met verandering, het moet én kan anders. De medewerkers van de JeugdzorgPlus werken daar dagelijks, met de jongeren, aan. We pakken dat met beleid aan, samen met onze netwerkpartners. De “volle bak” tijdens de JeugdzorgPlus Toekomstconferentie die we dit jaar organiseerden sprak boekdelen. Ook het netwerk wil en zal anders: de ombouw gaat door. De opbouw van het alternatieve hulpaanbod voor deze jongeren ook. Zij verdwijnen

namelijk niet, met het straks afbouwen van de JeugdzorgPlus zoals deze nu bestaat.

Een bijzondere samenwerking ontstond dit jaar met theatermaker Veerle van Overloop: haar theatergezelschap ShELFISH ging aan de slag met jongeren bij ons verbleven. Dansworkshops, gesprekken over een boek waar ze jongeren vroeg uit voor te lezen: ze vormden onderdelen van de theatervoorstelling Life&Times. Een landelijk geprogrammeerde voorstelling die in première ging in het Groningse Grand Theatre is het indrukwekkende eindresultaat.

Het eerste volledige jaar van de KVJJ in Groningen. In de eerste maanden van 2022 bleef de instroom van jongeren achter bij de verwachtingen. Zoals we ons voorgenomen hadden in 2021, hebben we ketenpartners geïnformeerd en opgezocht. We zien de laatste maanden van 2022 meer jongeren in onze KVJJ. Een positieve ontwikkeling, want in deze kleinschaligheid is het voor deze jongeren mogelijk dat zij goed contact met hun eigen netwerk en soms ook school, werk of dagbesteding kunnen onderhouden. Essentieel voor hun ontwikkeling én hun toekomst.

Voor 2023

De ombouw van de geslotenheid vraagt om een andere manier van werken. Met de jongeren bespreken we plannen voor ruimtes waar je als je dat nodig hebt, je rust kunt vinden en even tot jezelf kunt komen. Dit doen we omdat we geen gebruik meer gaan maken van de afzonderingsruimte. Een ombouw vraagt niet alleen om anders werken. Het vraagt ook om goede alternatieven. We zetten dus in op het opbouwen van deze alternatieven, met onze partners. Van gesloten naar besloten. En naar andere vormen van jeugdhulp

die antwoorden bieden op de hulpvraag van deze jongeren. Pas dan kunnen we succesvol ombouwen en zelfs beginnen met afbouwen.

In 2023 organiseren we samen met onze collega's uit het land een landelijke KVJJ-ketendag. We willen van elkaar leren en onze ketenpartners meenemen in het nut, de noodzaak én de werkwijze van de KVJJ's.

2022 in de kijker

Theatervoorstelling Life&Times

2023: KVJJ-dag

Opbouw - Ombouw - Afbouw

Voor elke onmogelijkheid bestaat er een droom. Blijf dus dromen van een hoopvolle toekomst”

— toeschouwer theatervoorstelling
Life&Times voor de jongeren

6. Doen we het goed?

In gesprek met cliënten

Onze mensen zijn specialisten op het gebied van jeugdzorg en onderwijs. Ze zetten elke dag hun kennis en kunde in om kinderen, jongeren en hun gezinnen, hun omgeving, kansen te geven op een toekomst. Met elkaar, voor elk kind. We doen ons best. We weten ook dat 'ons best' alleen kan bestaan met de input van de mensen voor wie wij werken: de kinderen, de jongeren, de gezinnen, de ouders, de pleegouders. Daarom is het van belang dat we de cliënttevredenheid blijven toetsen en dat je ons altijd kunt aanspreken als je vindt dat de zaken niet goed gaan. Dat hoort bij samenwerken.

Cliënten hebben de gelegenheid om een klacht in te dienen als hun verwachtingen van onze hulpverlening niet overeen komen met de realiteit. Dat kan allerlei oorzaken hebben. We gaan altijd in gesprek als dit het geval is, maar soms is er extra ondersteuning nodig. Of soms kom je er samen niet uit. Dan is er de onafhankelijke klachtencommissie. Bij Elker zijn dat er twee: een commissie voor de JeugdzorgPlus en een voor de andere organisatieonderdelen van Elker.

2022	JEUGDZORGPLUS	ELKER
Contact met de klachtencommissie	29	3
Opgelost in onderling overleg	26	2
Behandeling nog niet afgerond	2	1
Klachtencommissie onvoegd/ klager niet-ontvankelijk	1	0
Klacht ongegrond	0	0
Klacht gegrond	0	0

Jongeren over Pleegzorg

Er zijn verschillende manieren om de tevredenheid van kinderen, jongeren en ouders in kaart te brengen. Een van die manieren is bijvoorbeeld het tevredenheidsonderzoek dat we in 2022 onder jongeren (12+) in Pleegzorg uitvoerden. In dit onderzoek zien we wat goed gaat én wat anders zou kunnen. Dat nemen we op in een verbeterplan.

- Rapportcijfer 7,7
- 104 jongeren deden mee

Omdat die expertise ertoe doet: tips én complimenten

We werken met ouders, netwerk, kinderen en jongeren altijd toe naar positieve beëindiging van trajecten. Dat spreekt voor zich. Als een traject is afgerond, gebruiken we in een aantal clusters exitlijsten om ouders en jongeren (12+) de ruimte te geven om ons tips te geven en te vertellen hoe ze onze hulpverlening ervaren hebben. Dat levert aandachtspunten én ook complimenten op. Het is ontzettend belangrijk dat onze medewerkers zo ook letterlijk op papier terug zien hoe waardevol hun expertise en inzet is. We moeten kunnen leren van tips en suggesties en trots kunnen zijn op ons werk. Vooral in tijden waarin de Jeugdzorg regelmatig onder vuur ligt.

“

We zijn binnen een jaar zo veranderd in positieve zin met de hulp aan ons en onze kinderen!”
– ouder

“

We voelden ons gehoord en we kregen voldoende tools aangereikt. Waardoor we nu eindelijk contact hebben met ons kind.”
– ouder

“

Elker heeft me altijd in mijn waarde gelaten, de beslissingen bij mij gelaten.”
– ouder

“

Geduld en bevestiging met wat ik al deed.”
– ouder

“

Gebeurtenissen en beslissingen kunnen goed onderbouwd en uitgelegd worden en ook wat dat kan doen met het kind.”
– ouder

“

De intensieve begeleiding die ons kind heeft gekregen waardoor hij zich heeft kunnen ontwikkelen.”
– ouder

“

Ik ben altijd serieus genomen en voelde me altijd gehoord.”
– jongere

“

Dat ze naar jou toekomen en dat je zelf niet ergens heen hoeft.”

– jongere

“

Ik vind het goed dat ik dingen kon zeggen uit vertrouwen.”

– jongere

“

Korte lijntjes, heel fijn. Afspraak maken was makkelijk.”

– jongere

“

Ze nemen de tijd voor je. Ze lieten je ook denken aan de leuke dingen in plaats van alleen maar focussen op de negatieve dingen.”

– jongere

“

Dat je je tijd krijgt die je nodig hebt.”

– jongere

“

Dat ze goed naar je luisteren en dat ze je goed helpen met je doelen.”

– jongere

“

Ik pieker nu veel minder.”

– jongere

7.

Orthopedagogisch behandelcentrum

met (beschermd) wonen 12+

Als er ernstige zorgen zijn over de ontwikkeling en/of veiligheid van een kind of jongere (12+) én specialistische ambulante hulpverlening niet voldoende is, dan bieden wij een veilige plek. Dit kan zijn in de vorm van Beschermd Wonen of in een van onze Kleinschalige Voorzieningen (KV). Jongeren die bij ons wonen kunnen dat doen zo lang als nodig is. We kunnen ze – als dat nodig is – zo de nabijheid van onze specialistische ondersteuning bieden die werkt.

Deze ondersteuning bestaat uit individuele behandeling, training en bijvoorbeeld dagbesteding.

De Acute Opvang is er voor jongeren van 18 tot en met 27 jaar die acute hulp nodig hebben door een crisis thuis en bij wie (nog) geen hulpverlening betrokken is. Meestal is de crisis dat de jongere dakloos dreigt te worden. We werken hierin samen met Wender, Leger des Heils en Werkpro.

In 2022

In de stad Groningen bevinden zich nu in totaal acht Kleinschalige Voorzieningen (KV) op vier locaties in Groningse woonwijken. De KV's zijn inmiddels zo georganiseerd dat de instroomleeftijden van de jongeren aansluiten: van 12 t/m 15 jaar en van 15 t/m 17 jaar, daarnaast zijn er op die locaties ook faciliteiten voor Beschermd Wonen. Dit maakt het mogelijk om een “zo thuis als mogelijk” orthopedagogisch behandelklimaat op te bouwen, waar jongeren langdurig mogen wonen en we ruimte bieden voor doorgaande ontwikkeling.

Samen met het Leger des Heils zijn we gestart met de pilot Kamers met Aandacht. Een project voor jongeren

die uitstromen vanuit Beschermd Wonen. Via de landelijke stichting Kamers met Aandacht matchen we jongeren aan mensen die een kamer willen verhuren aan jongeren die op eigen benen willen staan, maar nog niet helemaal zelfstandig kunnen wonen. Een kamer mét aandacht. Die aandacht kan variëren van helpen met een boodschappenlijst elke week, ingewikkelde papieren lezen of dagelijks een praatje maken. Zo werken we samen aan een uitstroom die ook zo thuis als mogelijk is.

In de Pilot flexibiliteit complexe zorg 18-18+ zijn we actief met de gemeente Groningen gaan kijken naar de mogelijkheden voor jongeren die tussen wet en regel-

geving vallen. Voor hen is 18 jaar worden een probleem: dan stopt de Jeugdwet. We hebben bereikt dat we een onderscheid zien in jongeren die in principe via de verlengde Jeugdwet nog een korte periode nodig hebben om hun behandeling af te maken, jongeren voor wie we de doorbraakmethode (Instituut Publieke Waarden) kunnen inzetten en een (grote) groep jongeren, met vaak hoog risicoproblematiek, die langdurig nog intensieve zorg op maat nodig hebben. De financiering voor deze laatste groep is erg lastig voor elkaar te krijgen. De pilot is afgerond in 2022, maar de samenwerking niet.

Voor 2023

De ontwikkeling van de Kleinschalige Voorzieningen zetten voort in het nieuwe jaar. We implementeren het geleerde en gaan voor verdieping. We trainen onze medewerkers volgens de methodiek Geweldloos Verzet en richten ons op de verdere voorwaarden voor het slagen van deze manier van wonen in de wijk met onze jongeren. Samenwerking is hierin een sleutelwoord. In dit kader organiseren we in maart 2023 een Toekomstconferentie 'Kleinschaligheid groots maken met elkaar' voor professionals in én om de jeugdzorg. De resultaten van de pilot 18-/18+ laten we niet liggen: afspraken met de gemeente zijn gemaakt om verder stappen te zetten. Dit zal anders moeten voor een grote groep jongeren en dus laten we niet los.

2022 in de kijker

Kamers met aandacht

Pilot 18-/18+

32 x Beschermd Wonen

“

Dat er altijd iemand is, is wel echt goed. Dat die begeleiding dus echt nodig is, wil ik wel zeggen. Ik ben pas 16 en ik moet al best veel zelf doen. School, bijbaantje, mijn kamer schoonhouden, therapie en nog veel meer. Hier is rust om daar aan te werken. En hulp.”

— Jongere in Kleinschalige Voorziening

8. Viyuna

hulp aan jonge vluchtelingen

Wat in 2016 klein begon, is de afgelopen jaren sterk gegroeid: de hulp die Elker biedt aan alleenstaande minderjarige vluchtelingen (amv's) is steeds vaker nodig. De laatste tijd steeg het aantal vluchtelingen dat naar Nederland komt en daarmee ook het aantal kinderen en jongeren die hier zonder hun ouders of andere volwassene komen. Omdat in Nederland elke minderjarige een voogd heeft, krijgen deze kinderen er een toegewezen. Deze voogden, jeugdbeschermers, werken bij Nidos. Deze voogdijtaken heeft Nidos wettelijk toegewezen gekregen. Voor de opvang en begeleiding van jonge vluchtelingen werkt Nidos samen met andere organisaties, zoals Elker.

Elker is met de inzet van Viyuna contractpartner voor het bieden van kleinschalige opvang aan 15- tot 18-jarigen die zonder ouders of andere volwassen familieleden in Nederland zijn. We zorgen voor een veilige, huiselijke omgeving waar jongeren kunnen aarden. Ze wonen daar terwijl ze zich richten op hun toekomst in dit nieuwe land en deze voor hen vreemde cultuur. Onze mentoren zijn ervaren in het cultuursensitief begeleiden van deze jongeren.

In 2022

In 2022 breidden we de capaciteit op verzoek van Nidos uit naar 50 jongeren. Elker is met Viyuna zo de grootste aanbieder van deze vorm van begeleiding in het Noorden van Nederland. We zorgen voor een prettig en geschikt thuis in Groningen en in Drenthe. De jongeren gaan vanuit daar naar school, de Internationale Schakelklas, en ze gaan op zoek naar bijbaantjes en vrijetijdsbesteding. Voetbal is een van de populairste activiteiten. Het is mooi om te zien dat sportclubs deze jongeren vaak met open armen ontvangen. Ook burens zijn, soms na enige aarzeling, belangrijke schakels naar de Nederlandse maatschappij. Onze mentoren werken in alles nauw samen met de voogden van Nidos.

Net als voor sommige Nederlandse jongeren, komt voor jonge vluchtelingen hun 18e verjaardag soms te vroeg. Ze hebben geen eigen netwerk, zijn nog maar net begonnen met wennen aan hun nieuwe thuisland en kunnen bijvoorbeeld ook kampen met trauma's opgedaan tijdens hun onvoorstelbare vluchtreis. Om op je 18e direct op eigen benen te staan, alles zelf te moeten regelen, is dan nog teveel gevraagd. We zijn dan ook blij dat er, onder voorwaarden, in 2022 wordt bepaald dat onze hulp tot hun 21e kan worden verlengd.

Voor 2023

Omdat we voorzien dat de vraag naar goede opvang en begeleiding van deze jonge vluchtelingen alleen maar zal groeien, nemen we ons voor om in de eerste maanden van 2023 onze huidige kijk op dit onderdeel van onze organisatie te verwoorden. We gaan voor een passende strategie. Dat we zullen 'groeien' van 50 naar 80 jongeren in 2023, hebben we Nidos al toegezegd.

Maar om te beginnen zullen we in Beilen (Drenthe) met een gezellige buurtavond weer een nieuwe locatie officieel openen. De mentoren zijn met collega's van Elker én de jongens zelf al druk aan het organiseren. Dat wordt een mooie start.

9.

Pleegzorg en Gezinshuizen

Soms zijn de problemen in een gezin zo groot geworden, dat een kind (tijdelijk) niet meer thuis kan wonen. Het (tijdelijk) wonen in een pleeggezin is dan vaak het beste alternatief. Elker biedt in de provincie Groningen deze pleegzorg. Pleegouders zijn vrijwilligers. Als meer professionele hulp nodig is, zijn er ook gezinshuizen. Dit is een kleinschalige vorm van jeugdhulp. Kinderen maken ook dan onderdeel uit van het gezin. In een gezinshuis bieden de gezinshuisouders op professionele wijze dagelijks verzorging en begeleiding én een zo normaal mogelijke opvoeding.

Mensen vormen

onze
basis.

In 2022

Als kinderen te maken hebben met complexe problemen, zoals ernstige trauma's, waardoor ze (nog) niet klaar zijn om in een regulier (pleeg)gezin op te groeien, is een behandelgezinshuis ook een mogelijkheid. Het doel van verblijven in een behandelgezinshuis is altijd terugkeren naar het (pleeg)gezin van het kind. In deze professionele én warme gezinssetting is aandacht voor observatie en intensieve behandeling. Dat betekent ook contact met het gezin van herkomst, want alleen werken met een kind, is niet de oplossing. We kijken altijd naar het systeem. In 2022 zijn we gestart met het project uitbreiding en werving behandelgezinshuizen, met subsidie (in 2021 toegekend) van het Jeugd Expertise Netwerk Noord-Nederland (JENN). We zien in deze vorm van jeugdhulp mogelijkheden om te gaan voor duurzame terugkeer naar je eigen gezin of pleeggezin, een zo normaal mogelijke situatie om op te groeien en te ontwikkelen.

Nu het ook weer kon, zijn we actief aan de slag gegaan met het opstarten van de live bijeenkomsten: training en voorlichtingen voor pleegouders en informatiebijeenkomsten over gezinshuizen bijvoorbeeld. We waren blij verrast tijdens onze inspirerende meedenksessie over behandelgezinshuizen. Samen met collega-aanbieders, gemeenten, RIGG en gezinshuisouders spraken we over de mogelijkheden en randvoorwaarden van het inzetten van behandelgezinshuizen. Het systemische én kindgerichte van deze vorm van jeugdhulp, spreekt aanwezigen aan. Een middag vol mooie inzichten, verduidelijkingen, kansen en de conclusie dat behandelgezinshuizen aan een behoefte voldoen en dat uitbreiding dus zeker gewenst lijkt.

De Week van de Pleegzorg staat in 2022 bol van de activiteiten. Bijzonder is de Glow in the dark wandeling langs groenverlichte iconische gebouwen in verschillende Groninger gemeenten en de bijeenkomst in de Stadskerk Groningen waar we samen met onze netwerkpartners Leger des Heils en Partners voor Jeugd te gast waren. De aandacht in de lokale media voor pleegzorg is welkom. We zien, net als in heel Nederland, dat de vraag naar pleeggezinnen toeneemt en dat het moeilijker wordt om pleegouders te vinden.

Voor 2023

Net als veel van hun collega's zullen ook onze pleegzorgmedewerkers in 2023 hun kennis over de Infant Mental Health visie verdiepen en hun werk vanuit die visie vormgeven.

Omdat we weten hoe belangrijk een stabiele en goed passende plek voor pleegkinderen is, gaan we dit jaar onderzoek doen naar op kindgericht werven.

Dit betekent dat we bij aanmelding van een kind gaan kijken in de omgeving van dat kind naar de beste plek voor het kind en de problematiek die dan speelt. We willen de resultaten van deze manier van 'matchen' goed volgen en bij positief resultaat uitbouwen.

2022 in de kijker

17 gezinshuizen & 347 pleeggezinnen

523 kinderen pleegzorg en 137 kinderen gezinshuis

Glow in the Dark wandeling

10. Portalis

Speciaal onderwijs bij Elker

Bij Elker bieden we jeugdhulp én onderwijs, een belangrijke combinatie. Voor alle leerlingen van Portalis geldt dat ze vanuit een complexe ondersteuningsvraag in ons onderwijs hun plek vinden.

De beste onderwijsplek voor een kind is in principe het reguliere en soms speciaal onderwijs dicht bij huis. Als dit niet mogelijk is, heeft of creëert Portalis een passend gespecialiseerd onderwijsaanbod op maat. We werken nauw samen met ouders, verzorgers en eventuele andere betrokkenen. We delen onze expertise in het kader van Passend Onderwijs met andere scholen en met de samenwerkingsverbanden.

Portalis VSO Groningen

Deze school voor Voortgezet Speciaal Onderwijs cluster 4 onderscheidt zich van onze andere locaties. De VSO is niet verbonden aan een behandelinstelling.

Portalis Keerpunt Groningen

School voor Voortgezet Speciaal Onderwijs cluster 4. Deze school verzorgt onderwijs en arbeidstoeleiding aan alle jongeren die in de JeugdzorgPlus van Elker verblijven.

Portalis Kortehemmen

School voor Voortgezet Speciaal Onderwijs cluster 4. Deze school verzorgt onderwijs en arbeidstoeleiding aan alle jongeren die bij Behandelcentrum Woodbrookers in Kortehemmen verblijven.

Portalis SO Schakelvoorziening Bedum

Onderwijs en jeugdhulp te bieden aan leerlingen (5-13 jaar) met een complexe ondersteuningsvraag op het gebied van gedrag. Zij zijn uitgevallen uit het reguliere of speciaal onderwijs.

in 2022

In het najaar van 2022 zijn we gaan werken met Zien!, een monitor voor sociale veiligheid. Scholen moeten volgens de wet met behulp van monitoring inzicht krijgen in drie belangrijke aspecten van veiligheid:

1. Hoe ervaren leerlingen de sociale en fysieke veiligheid op school?
2. hebben leerlingen te maken met aantasting van de sociale en fysieke veiligheid? –
3. Hoe is het gesteld met het welbevinden van leerlingen op school?

Deze drie aspecten komen terug in de vragenlijsten van ZIEN!

Portalis VSO

- 21 VMBO BB certificaten
- 10 VMBO KB certificaten
- 6 VMBO TL certificaten

Een mooi beeld, deze opsomming van door de leerlingen behaalde resultaten. Voor veel van onze leerlingen is naar school gaan een uitdaging. Vaak zijn ze regelmatig gewisseld van school als ze bij ons komen. Het maken van examens of halen van certificaten is dan een extra stevige prestatie.

Portalis Keerpunt

Afgelopen schooljaar zaten er geen leerlingen bij Portalis Keerpunt in het examenjaar. Uitstroom vanuit het Keerpunt was dit jaar onder andere naar bijvoorbeeld het VMBO en MBO óf naar werk. In totaal stroomden 35 leerlingen uit. Leerlingen maken vaak niet het schooljaar af bij het Keerpunt of komen midden in het schooljaar ‘binnen’. Dit komt door de bijzondere positie van de school: jongeren verblijven relatief kort in de Jeugdzorg-Plus. Dat maakt dat uitstroom lastig te vergelijken is met andere scholen.

Portalis Kortehemmen

De jongeren die in behandelcentrum Woodbrookers in Kortehemmen verblijven, gaan naar school bij Portalis. Ook voor deze jongeren geldt dat zij niet volgens de traditionele manier starten aan hun schooljaar. We zetten altijd in op een goed vervolg in het onderwijs of in de vorm van werk. En dat lukt de meeste jongeren goed. Dit schooljaar stroomden bijvoorbeeld 9 leerlingen door of terug naar een VMBO school en konden 11 leerlingen beginnen aan hun MBO entree opleiding.

in 2023

Voor 2023 blijft huisvesting blijft een belangrijk onderwerp: een geschikte locatie vinden voor de VSO in Groningen. We zijn in goed gesprek met de gemeente Groningen en verwachten hier in het eerste kwartaal helderheid in te hebben. Ondanks alle inspanningen en de aandacht die collega's aan klaslokalen en de andere lesruimte schenken, blijft de huidige locatie van de VSO niet geschikt voor een school. Daar lijkt nu verandering in te komen.

Ook de herstelopdracht van de Onderwijsinspectie staat hoog op de agenda. Portalis gaat voor een kwalitatief stevig en specialistisch onderwijsklimaat en wil dit ook aantoonbaar maken met als leidraad de opdrachten van de inspectie. Ook zetten we in op het doorontwikkelen en verstevigen van ons kwaliteitsbeleid. Van essentieel belang voor leerlingen, ouders en onze medewerkers.

11.

Bedrijfsvoering en ondersteunende diensten

Om onze mensen hun dagelijkse werk, het begeleiden en behandelen van kinderen, jongeren en hun gezinnen goed toegerust te kunnen laten uitvoeren, zet een team collega's van de ondersteunende diensten hun kennis en expertise óók elke dag in. Voor deze mensen was 2022 ook een jaar waarin de herijking van de strategische koers, de arbeidsmarkt en ook de stijgende energieprijzen een rol speelden.

In 2022

Energie was bijvoorbeeld een van de grotere aanbestedingen in 2022, een spannende gezien de grote prijsstijgingen. Ondanks dat de tarieven in november alweer een stuk lager waren, betekende het nieuwe contract toch een flink hogere kostenpost voor de komende tijd.

De medewerkers van ICT hebben de digitale werksituatie van heel Elker verbeterd door zoveel mogelijk applicaties in de Cloud onder te brengen. Een stevige operatie. We namen ook maatregelen om beter bestand te zijn tegen een eventuele besmetting door virussen of malware van onze systemen of de gevolgen daarvan. Iedereen wil ook digitaal veilig blijven werken.

De eerste stap in de herinrichting van de stichtingenstructuur per 1-1-2023 vroeg inzet en voorbereiding van collega's uit de diverse teams van de ondersteunende diensten: zo is de stichting Combinatie Elker-Het Poortje samengevoegd met stichting Elker.

Samen met de collega's van Finance & Control zette de afdeling Facilitair in op een efficiënter inkoop- en contractbeheersysteem met als doel het werk van vele collega's makkelijker, vlotter en kostenvriendelijker te maken. Efficiëntie speelde zeker ook een rol bij de keuze voor een centrale telefonische ontvangst gevestigd aan de Haydnlaan. Naast de technische systemen, is de werkplek van deze collega's natuurlijk ook aan deze situatie aangepast.

Ook in 2022

In de loop van 2022 zijn alle nog openstaande vacatures binnen de ondersteunende diensten opgevuld. De afdeling PO&O maakte – met een compleet vernieuwd team – een start met de transformatie tot een service-gerichte afdeling, waar ondersteuning van medewerkers en leidinggevenden centraal staat. Dat thuiswerken een andere plaats in onze werklevens heeft ingenomen, is inmiddels evident. We richtten ons in 2022 daarom ook op een passende thuiswerkregeling.

Werkplezier en ruimte voor ontwikkeling zijn belangrijke thema's voor het team PO&O. Samen met de afdeling communicatie gingen zij voor een andere manier van werven en richtten zich serieus op onze arbeidsmarktcommunicatie. Waarbij het verhaal van Elker steeds centraal staat. Het verhaal van de medewerkers van Elker. Hoe zij over hun werk denken, waar zij hun motivatie uit halen en wat voor hen van belang is om dagelijks weer aan de slag te gaan. Professionele ontwikkeling kwam als belangrijk punt naar voren kwam. Hier is bij Elker ruimte voor. Deze nieuwe aanpak leidde tot meer kandidaten per vacature én de invulling van een aantal lastig vervulbare posities. Belangrijk, want vooral het werk in het primaire proces valt of staat met voldoende, goed opgeleide collega's. Collega's waar je op kunt bouwen en mensen die met cliënten, hun team en de organisatie vooruit willen.

Gevolgen Corona in 2022

De effecten van corona waren in 2022 ook voor ons nog goed merkbaar. Zo hebben een paar medewerkers last van klachten veroorzaakt door post-covid. Daarnaast waren er door het jaar heen nog steeds periodes dat meer mensen dan anders thuis bleven vanwege een coronabesmetting. Doordat hybride werken binnen Elker inmiddels gangbaar is, had dit lang niet in alle gevallen nadelige effecten op de inzetbaarheid. Een deel van het werk kan inmiddels ook online. Op onze residentiële locaties werken medewerkers 'op de groep' en in roosters. Daar leverde het zo af en toe wel knelpunten op. Hierdoor deden we vaker een beroep op directe collega's of flexwerkers om de roosters rond te krijgen. In ons ziekte-verzuimcijfer, dat in 2022 hoog was met gemiddeld 8,8 procent, zien we ook corona nog een rol spelen dit jaar.

Blik op buiten

In 2022 is de intensiteit van onze externe én interne communicatie toegenomen. Dat past bij een organisatie die weer gaat voor ontwikkeling en de blik op 'buiten' kan richten. Dit nieuwe elan waarmee Elker de toekomst tegemoet gaat, is ook merkbaar is de groeiende vraag van teams en collega's om ondersteuning bij contacten met onze omgeving én elkaar bijvoorbeeld. De tred veert weer, we gaan weer voor connectie. Dat is ook zichtbaar in een toenemend aantal bezoekers van onze website en de social mediakanalen en aan verschillende items in de lokale media. Ook het intranet wordt beter bezocht. We gaan voor interne verbinding en organiseren bijeenkomsten voor gesprek tussen medewerkers en MT. We sloten het derde kwartaal af met de lancering van onze nieuwe koers én een spetterend, verbindend feest. De opluchting van collega's elkaar weer live te kunnen ontmoeten, in minder roerige tijden was merkbaar en voelbaar.

In 2023

In 2023 is het vooruitzicht dat een besluit zal worden genomen door Elker én de gemeente Groningen over de huisvesting van de VSO. Daarnaast zullen de uitkomsten van het uit te voeren Medewerkersonderzoek de focus bepalen op een aantal zaken voor plannen van de ondersteunende diensten.

Preventie zal het sleutelwoord zijn als het gaat om ons nieuw te ontwikkelen ziekte- en verzuimbeleid. Werving van nieuwe collega's in een krappe arbeidsmarkt blijft een absoluut speerpunt, waarbij we ook het behoud van medewerkers niet uit het zullen oog verliezen.

Een nieuw intranet met als belangrijkste eis het verzoepelen van interne contact en informatie-uitwisseling, met de nadruk op uitwisseling, is ook een van de projecten voor 2023. Net als het ontwikkelen van een huisstijl die aansluit bij de nieuwe strategische koers van Elker en onze nieuwe tred letterlijk vorm geeft.

Alle projecten en plannen zijn gericht op het zorgen voor een prettig, professioneel werkklimaat voor iedereen bij Elker. Zodat we met elkaar kunnen blijven werken aan de juiste hulp en het juiste onderwijs.

12.

Van de Raad van Toezicht

Wat was 2022 een verschil met 2021. Voor Elker als organisatie en ook voor de Raad van Toezicht. Waar 2021 in het teken stond van ingrijpende interventies in verband met de financiële gezondheid van Elker, stond 2022 in het teken van bouwen aan de toekomst. En in 2022 bleek dat de interventies vruchten afwierpen: 2022 sluit af met een financieel positief resultaat. Een knappe prestatie van de hele organisatie!

Gaan voor stabiele basis

Niet alleen financieel, ook elders in de organisatie merkt de Raad van Toezicht dat er een stabiele situatie intreedt. Rustig zal het nooit worden voor een organisatie die opereert in het turbulente jeugdzorglandschap, maar er ontstaat binnen Elker wel een stabiele basis om dat aan te gaan.

Dat geldt ook voor de Raad van Toezicht zelf. Waar de Raad 2021 in een nieuwe samenstelling begon, was in 2022 sprake van stabiliteit en kon er gebouwd worden aan professionalisering en verdieping. Zo is de governance versterkt met herziene statuten, reglementen en

overige regelingen, is de planning- en controlcyclus van de Raad opnieuw ingeregeld en afgestemd op de organisatie en is verdieping gezocht in actuele thema's, zoals toezicht houden bij netwerkorganiseren. Dat laatste is een onderwerp dat ook in het kader van de nieuwe strategie van Elker aan belang zal winnen de komende jaren. Samenwerking in de keten is één van de rode draden daarin.

Aandacht voor onderwijs

Specifieke aandacht was er voor toezicht op het onderwijs. Hoewel de inrichting van het onderwijslandschap sterk verschilt van die van het jeugdhulplandschap en dit organisatorisch niet altijd eenvoudig is, is de Raad er trots op dat Elker beide met elkaar weet te verenigen. Dat getuigt van een keuze voor het kind en haar of zijn toekomst.

Nieuwe koers

Dat het kind en haar of zijn toekomst centraal staat bij Elker, is de Raad opnieuw gebleken in het strategie-traject dat in 2022 is doorlopen. De Raad is hier actief in betrokken. Niet alleen door de nieuwe strategische koers aan het slot van het traject goed te keuren, maar ook door eerder in het traject bij te dragen aan het inhoudelijke gesprek en door tijdens een externe stakeholdersbijeenkomst te beluisteren dat de wereld om ons heen voor Elker – als specialistische organisatie in jeugdhulp én onderwijs – een leidende rol ziet weggelegd in de complexe maatschappelijke opgaven die er liggen. Momenteel houdt de Raad zijn eigen visie op toezicht opnieuw tegen het licht om in het toezicht goed aan te sluiten bij de visie en koers van de organisatie en de opgaven die dat meebrengt voor de bestuurder.

Al met al is de Raad in 2022 veel in gesprek geweest. Met de bestuurder als sparringpartner en als werkgever. En met de medezeggenschapsorganen om gezamenlijk verbonden te zijn aan de besturing van de organisatie en daarover in gesprek te zijn. Vanuit de toezichtrol heeft de Raad daar waar nodig goedkeuring verleend aan besluiten.

Bevlogenheid maakt indruk

Tot slot, de werkbezoeken waren weer een hoogtepunt voor de Raad. Gezinsdagbehandeling, traumateam, twee Viyuna-locaties, een speeddate met de clustermanagers en een lunch met de ondernemingsraad stonden op het programma. De Raad was onder de indruk van de bevlogenheid, kennis en kunde. En tegelijk ook van de heftige situaties waarmee kinderen en gezinnen te kampen hebben en wat dat van hulpverleners vraagt. Bij ieder team zag de Raad, hoe verschillend ook: de mensen van Elker maken echt verschil in jonge mensenlevens.

De Raad is ervan overtuigd dat met de nieuw gekozen koers de impact van dit laatste nog verder vergroot kan worden in 2022 én in volgende jaren.

NAAM	FUNCTIE	HOOFD- EN NEVENFUNCTIES 2022	
Raad van Bestuur			
Mevrouw D.A. Huesken (m.i.v. 1 juli 2020)	Voorzitter Raad van Bestuur	-	-
Raad van Toezicht			
Mevrouw B.A. Kaatee (m.i.v. 1 februari 2020)	Voorzitter Raad van Toezicht Lid remuneratiecommissie Lid commissie Kwaliteit en Veiligheid	Hoofdfunctie: • Eigenaar Kaatee Organisatiepsycholoog	Nevenfuncties: • Voorzitter Humanitas, afdeling Westerkwartier • Vicevoorzitter RvT MEE Noord • Voorzitter Stichting Coulissen • Voorzitter Stichting Mooi begin voor kinderen
Mevrouw M.J. Boertjes (m.i.v. 12 februari 2020)	Vicevoorzitter Raad van Toezicht Voorzitter commissie Kwaliteit en Veiligheid	Hoofdfunctie: • Directeur centrum voor Consultatie en Expertise	-
De heer P. Waterman (m.i.v. 24 februari 2021)	Voorzitter auditcommissie Voorzitter remuneratiecommissie	Hoofdfunctie: • Zelfstandige	Nevenfuncties: • Voorzitter RvT De Schalm B.V. te Andelst • Voorzitter RvA Geofoxx Milieuadvies B.V. te Oldenzaal • Lid RvT Forte Welzijn te Elst
De heer P. van der Wijk (m.i.v. 24 februari 2021)	Lid auditcommissie	Hoofdfunctie: • Voorzitter Raad van Bestuur Wilhelmina Ziekenhuis Assen	Nevenfuncties: • Vogellanden, vice-voorzitter RvT, voorzitter auditcommissie, voorzitter remuneratiecommissie • Lid RvT D: DNA Stichting Dutch • Development Centre for Natural Arts • Lid RvT CAPRI (Nederlands prostaatkanker register) • Lid Bestuur Hanze University Foundation • Directeur/eigenaar Twee Meter B.V.

13.

Voor 2023 en verder

Het eerste jaar van onze nieuwe koers. Spannend, want nu gaan we het hier dus echt mee doen. De jaarplannen zijn geschreven op basis van de vijf geformuleerde pijlers. Doorgesproken in de teams en doorleefd met elkaar. Het komende jaar zorgen we ervoor dat we onze kernwaarden kracht bij zetten, ook intern: we zetten in op het verstevigen van de interne verbinding en verdiepen én delen van onze deskundigheid, ook onderling. We hebben de moed om te laten zien waar we voor staan. In 2023 gaan we deze koers ook bespreken met onze stakeholders: we gebruiken hun feedback en adviezen in 2022 voor onze koersontwikkeling. Zien zij hun input terug? En pakken we met elkaar de handschoen op? Daar gaan wij in elk geval voor! We willen het voortouw nemen in deze noodzakelijke transitie van de jeugdzorg en het onderwijs. Het móet anders.

Krachten bundelen

Voor de jeugdzorg in Nederland én dus ook voor Elker zal 2023 naar wij hopen in het teken staan van afspraken en hervormingen die er toe doen en die passen bij de nood die er overduidelijk al te lang is. Activiteiten om hier constructief aan bij te dragen op landelijk, bovenregionaal, regionaal én lokaal niveau staan en blijven op onze agenda. We bundelen de krachten.

Anders durven denken en doen

Maatschappelijke ontwikkelingen zijn ook leidende factoren als het gaat om de vraag naar meer opvang en begeleiding van alleenstaande minderjarige statushouders. Deze vraag groeit en locaties en medewerkers zijn niet altijd direct binnen handbereik. Dat vraagt om moed: anders durven denken en doen. We onderzoeken in 2023 welke mogelijkheden passend zijn voor deze bijzondere jongeren die ook recht hebben op toekomst-dromen en perspectief.

Maatschappelijke rol voor toekomst jeugdzorg en onderwijs

We zijn meer en meer doordrongen van de belangrijke rol van álle clusters van Elker en van onze netwerkpartners in de transformatie van de JeugdzorgPlus en de hervorming van de jeugdzorg in het algemeen. Dat geldt bijvoorbeeld voor hulp aan jonge kinderen en hun ouders, waarbij tijdig ingezet wordt op een positieve relatie tussen ouder en kind. Als het complex dreigt te worden, maar het liefst daarvoor. Denk ook aan de doorontwikkeling van de kleinschalige voorzieningen, de groeiende inzet van (behandel)gezinshuizen, het belang van pleegzorg en de samenwerkingsverbanden in het onderwijs in de bestaande onderwijsketen, zoals met RENN4, én daarbuiten met de ontwikkeling van specialistische onderwijszorgarrangementen.

Onze basis: onze medewerkers

De expertise van onze medewerkers is essentieel in vele opzichten. Voor kinderen, hun gezinnen en onze samenwerkingspartners. We blijven aandacht houden voor hun professionele ontwikkeling. We moedigen hen aan hun specialistische kennis te delen met partners in én om de bekende netwerken en ketens. Waarbij we ook oog willen hebben en houden voor het werkplezier van onze mensen en de onderlinge connectie van onze professionals. Werken bij Elker betekent ruimte. Ruimte voor professionele ontwikkeling, ruimte om buiten gebaande paden te treden als nodig en ruimte voor de beste behandeling voor de kinderen, gezinnen, jongeren en hun omgeving waar onze medewerkers dagelijks mee samen werken.

De wereld staat niet stil

Onze rol als (hoog)specialist en betrouwbare samenwerkingspartner is essentieel in het creëren en behouden van een dekkend zorglandschap voor alle kinderen, jongeren en gezinnen in Groningen. Hier blijven we ons in 2023 voor inzetten en gaan voor steeds verder ontwikkelen en verstevigen van onze specialistische deskundigheid. We willen ons bereik en onze effectiviteit vergroten. Want de wereld verandert, en dus wij ook.

Voor de juiste hulp.
Het juiste onderwijs.
Met elkaar. Voor elk kind.
Vandaag en morgen.

elker

Colofon

Teksten

Joost van de Wetering & Bregje Kneepkens
(Elker Jeugdhulp & onderwijs)

Eindredactie

Bregje Kneepkens

Vormgeving

Chris van Zanden – Visuele Vertalers

Wij hebben dit jaarverslag met uiterste zorg samengesteld, maar we kunnen geen garanties geven met betrekking tot de juistheid en volledigheid van de informatie. U kunt geen rechten ontlenen aan de inhoud of deze zonder toestemming voor eigen doeleinden gebruiken. In verband met de privacy is voor fotografie geen gebruik gemaakt van cliënten of hun naasten.

Elker Jeugdhulp & onderwijs

Postbus 274
9700 AG Groningen
www.elker.nl

elker

Jeugdhulp
& onderwijs

